

2/253
6539-13816

T.B.M.M.
DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 250
Tarih : 15.05.2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair
Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Hasip KAPLAM
Sınak Milletvekili

EK: Kanun Teklifi (1 Sayfa)
Genel Gerekçe (2 Sayfa)
Madde Gerekçeleri (1 sayfa)

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Anayasa			
Asas Komisyon	Milli Savunma			
Tarih:		27.5.2008 F. No: 2/253		
Md.Y.	Müdür	D.Şkt.	G.Sek.Y.	Gen.Zek.
J	J	J	J	J
BAŞKAN				

GENEL GEREKÇE

Anayasanın 117 nci maddesine göre, Başkomutanlık, Türkiye Büyük Millet Meclisinin manevî varlığından ayrılamaz ve Cumhurbaşkanı tarafından temsil olunur. Millî güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı, Bakanlar Kurulu sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Demokrasilerin gereği olan yasama, yürütme ve yargı arasında kuvvetler ayrılığın olmasıdır. Anayasa'da Silahlı kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasında yasama organına karşı Bakanlar Kurulunun sorumlu olacağını belirtmiş ve yürütme organın Bakanlar Kurulu ve Cumhurbaşkanı'dan oluşacağını öngörmüştür.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, dünyanın en eski on parlamentosundan biridir. Genelde Meclisler yeni bir devletin kurulmasından sonra oluşturulur. Türkiye'deki durum tam olarak bunun tersi olmuş, Türkiye Büyük Millet Meclisi, "Ulusal Kurtuluş Savaşını" yönetmiş, ulusal ordusunu oluşturarak yeni devletini kurmuştur. Bu özelliğiyle; Türkiye Büyük Millet Meclisi, "Gazi" unvanını almıştır. Meclisin bu özelliği sonraki yıllarda övünç kaynağı olmuş ve Mustafa Kemal en büyük eserinin Türkiye Büyük Millet Meclisi olduğunu ifade etmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir karmaşa içinde bulunduğu, top seslerinin Ankara'dan duyulduğu, bazılarının paniğe kapıldıkları, çeşitli entrikaların döndüğü günlerde, o korkunç savaşın tozu dumani içerisinde dahi, bağımsızlığa ve milli egemenliğine inanmış hiçbir gücün aklına, Türkiye Büyük Millet Meclisini kapatmak gelmemiştir. Çünkü çare, ulusal egemenliğin simgesi konumunda bulunan Türkiye Büyük Millet Meclisinde aranmıştır.

23 Nisan 1920'den 27 Mayıs 1960 tarihine kadar kutsal bir mabet olarak kabul edilen Türkiye Büyük millet Meclisi, bir cunta komitesi tarafından kapatılmış ve bunu yaparken de gerekçesini 10/6/1935 tarihli ve 2771 sayılı Ordu Dahili Hizmet Kanununun 34 uncu maddesi olarak gösterilmiştir. Oysaki İç Hizmet Kanun askeri disiplini sağlamak için çıkarılmış bir yasa olup darbenin meşrulaştırılması söz konusu değildir. Bu Kanunun ilgili hükmü sonraki darbelerin 12 Mart 1971 muhtırası ile 12 Eylül 1980 darbesinin gerekçesi olmaya devam etmiş, âdete hukuk sistemine yerleştirilmiş ve ne zaman patlayacağı belli olmayan bir mayın konumuna gelmiştir.

Türkiye'nin son yıllarda çektiği Savaşta bile demokrasisini koruma iradesini ortaya koyan bu Meclis, her zaman üzerine düşen demokrasi görevini ve egemenliğin kayıtsız şartsız millet eliyle kendisinde olduğu iradesini göstermiştir, tarih buna şahittir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin savaşta bile açık kaldığını unutmadan, hiçbir demokrasi dışı güce, odağa, dayatmaya ve en önemlisi demokrasiye ara verecek muhtıra,

darbe, ihtilal gibi cuntacı yaklaşımlara prim verilmemesi gerekmektedir. Çünkü Demokratikleşme ve sivilleşme, tarihi ve siyasi nedenlerden dolayı özel bir öneme sahiptir, bir yanıyla da kanayan bir yaradır. Bir diğer deyişle nerdeyse takvimdeki yılın her ayı dek gelecek bir askeri müdahale ile karşılaşmış ve son yıllardan teknolojiadaki gelişmelere paralel e- muhtıra dönemine geçilmiştir.

Meclisin üstünlüğü başka güçlerin hegemonyasına terk edilmeyecek kadar önemli olduğu bilinmelidir. Ordunun savaş sanatındaki üstünlüğü başka alanlarda üstünlüğü anlamına gelmediği iyi kavranmalıdır. Bilindiği gibi, gerek bağımsızlık gerekse demokrasi gelişmesi yüzyıllara mal olmuş sınıfsal ve toplumsal mücadelelerin yarattığı evrensel değerlerdir ve gelecekte de gelişmeye, güçlenmeye, yeni anlam, boyut ve derinlik kazanmaya devam edeceklerdir.

Güçlü demokratik cumhuriyet, sosyal haklarında, hukuk devletinde güçlü olduğu ve demokratik hukukun var olduğu bir cumhuriyettir. Elbette Türkiye, bütün kurum ve kurallarıyla, evrensel düzeyde meydana gelen gelişmeleri her daim topraklarında hukuk sistemine büründürerek var oluşunu güçlendirmeli ve gelecek nesillere her bakımdan seçkin bir demokratik hukuk sistemi miras bırakmalıdır.

Türkiye Cumhuriyeti bütün nitelikleriyle millete mal edilmelidir. Bugün Türkiye Cumhuriyeti 1930'lı yılların tek parti mantığı ile idare edilemez ve seksen yıldır oluşan ezberlerden vazgeçilmelidir. Cumhuriyet, gelişen ve değişen çağdaş, uzlaşmacı, katılımcı ve sivil siyasetin önü tıkayıcı bütün yasaklardan ve engellemelerden kurtarmak gerekmektedir. Toplumda dünya üzerinden değişen ve gelişen koşullara paralel büyük değişim ve gelişmiş bu surecin gerisinde ve dışında kalmamak için bu Kanun teklifi verilmiştir.

MADDE GEREKÇELERE

MADDE 1- Askerlik Eğitim çağdaş dünya koşullarına uygun şekilde yeniden ele alınmış ve bu ^{tasarımda} kısımda madde de yeni bir düzenleme yapılmıştır. Askeri okullarda, çağdaş dünya gereklerine uygun ve iç siyasetten uzak askerlik mesleği ile eğitim verilmesi gerekmektedir. Madde ile bu doğrultuda değişiklik yapılmıştır.

MADDE 2- Türkiye Cumhuriyetinin içişlerini tehditlere karşı koruma görevi şehir merkezlerinde Emniyet Genel Müdürlüğü teşkilatı ve dolayısıyla polis aracılığıyla gerçekleştirmede kırsal alanındaki asayiş görevi ise Jandarma kuvvetleri aracılığıyla sağlanmakta olup bu iki kolluk kuvveti de İçişleri Bakanlığına bağlı olarak görev ifade etmektedirler.

1921, 1924, 1961 ve 1982 Anayasaları, silahlı kuvvetlerine bir garantörlük rolü tevdi etmediği halde, tek siyasi parti döneminde kabul edilen 10/6/1935 tarihli ve 2771 sayılı Ordu Dahili Hizmet Kanunu'nun 34'üncü maddesi ve ilk askeri müdahale döneminde darbeciler tarafında daha da katılaştırılan 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun 35'inci maddesi, silahlı kuvvetlerine Türkiye Cumhuriyeti'nin korunması ve kollanması görevini vermiştir. 27 Mayıs 1960 ve daha sonraki askeri müdahaleleri meşrulaştırmak amacıyla sık sık bu maddeye başvurulmuş olması bu maddeyi değiştirmeyi gerekli kılmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Ulusal Kurtuluş Savaşı'nı yapacak orduyu kurmuş, dünyanın en eski on parlamentosundan biridir. Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni bu maddeye dayanarak bir daha uyarıya muhatap olmak veya kapatmaktan kurtarmak amacıyla bu madde yeniden düzenlenmiştir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE4- Yürütme maddesidir.

**TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ İÇ HİZMET KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 2-** “Askerlik Türkiye Cumhuriyetinin ulusal sınırları dış tehdit ve tehlikelere karşı korumak için harp sanatını öğretmek ve yapmak yükümlülüğüdür. Bu mükellefiyet özel kanunlarla düzenlenir.”

MADDE 2- 211 sayılı Kanunun 35 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 35 -** “Silahlı Kuvvetlerin görevi ulusal sınırları dış tehdit ve tehlikelere karşı korumaktır.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Dr. İrfan NEZİROĞLU
Kanunlar ve Kararlar Müdürü